

¡BOMBA!

El mar nos niega su abrazo,
y esta brisa no refresca;
ya bajó mucho la pesca,
y solo deja el sargazo

K'untzil

Jueves 7 de agosto de 2025

CAMPECHE · YUCATÁN · QUINTANA ROO · AÑO 11 · NÚMERO 2537 · www.lajornadamaya.mx

Jts'a'ab k'ajóoltbil u áanalte'il *In kaajal*, u molts'íib u tsikbal u maaya paalalil Cantamayec, Yucatán

/p 17
Oochel Sergio Novelo

Tu kaajil Cantamayec, Yucatán, jts'a'ab k'ajóoltbil u áanalte'il In kaajal, Antología de Narrativas, u molts'íib paalal táakpaj ti' kaambal ts'íib tu jo'olaj ka'ap'éel ja'abo'ob meyaj. Lela' beeta'ab tumen u múuch'kabil Educación, Cultura y Ecología.

Te'el súutukil úuchik u ts'a'abal k'ajóoltbil áanaltee', táakpaj paalal yéetel u taataob, beyxan ajka'ansajo'ob, tu'ux tu tsikbalto'ob bix úuchik u yilko'ob le meyajó' yéetel tu'ux xan chíimpol'ta'ab u jejeláasil tuukul yéetel t'aan yanchaji.

Tu súutukil úuchik u t'aan Mauro Mex Uxul, u jka'ansajil Telebachillerato Comunitario ti' u kaajil Mayapán, tu ch'a'achib'taj kaambal yéetel ts'íibo'ob beetchaje' "u ye'esajil láayli' u béeytal u tse'elel paalal ti' u k'a'abéetil aplicaciones yaan te'el celularo'obo".

Guadalupe del Rocio Moo Cauich, u xka'ansajil educación indígena ti' u xookil primaria tu kaajil Tahdziú, tu ki'imak óoltaj paalal tumen tu ye'esajo'ob "je'el u béeytal u náachtal u tuukul paalal, tu'ux uts u bin u

ts'aataánta'al talamilo'ob. Yaan k'iine', nojoch máako'one' ktukultik paalale' mixba'al yaan u ya'alej, ba'ale' ma' jaaji'. Yéetel le tsikbalto'oba' k-ilike' ya'abach ba'al ku béeykunsiko'ob", tu ya'alaj.

Tu k'aaba' EDUCE A.C., Paloma Cituk tu tsolaj kaambal beeta'abe', táaka'an ichil meyaj ku beetik múuch'kabil ti'al u péeksiltik uláak' kúuchilo'ob ti'al kaambal nu'uka'an ti'al paalal yéetel táankelemo'ob te'el baantao'.

U kaambalil t'siibe', yanchaj úuchik u táakpajal junmúuch'

táankelemo'ob ti' jump'éel meyaj tu'ux beeta'ab títeres yéetel marionetas. Nancy Chan Poot, máax meyaj't taller tu kaajil Cantamayec, tu ya'alaj "u yóol tallere' yanchaj tumen paalale' káaj u náachkunsik u tuukul úuchik uyantal títeres tu k'abo'ob, káaj u tsikbaltiko'ob ba'al u ti'alo'ob".

U áanalte'il In kaajal, Antología de Narrativas de Infancias de Cantamayec y Mayapán jump'éel meyaj ku chíikbesik u kuxtal yéetel u paalil le kaajo'obo'. U chíikul u tuukul maaya paalal.